

Tillatelse etter forurensningsloven til anleggsarbeider i sjø i Moldestad, Moldefjorden i Stad kommune

Statsforvalteren gir Stad kommune tillatelse til anleggsarbeider i sjø vest i Moldestad, Moldefjorden, Selje i Stad kommune. Tiltaket omfatter utfylling av ca. 420 000 m³ masser over et areal på 38 500 m², mudring av 31 000 fm³, og dumping av mudringsmassene. Formålet med tiltaket er å utvide næringsarealet for marine næringer.

Planlagt oppstart er usikker, da det avhenger av Stad skipstunnel-prosjektet. Tidligst oppstarten er andre kvartal i 2026, og varigheten av arbeidet er estimert til 4 år.

Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16. Vilkår for tillatelsen er gitt i vedlegg som følger tillatelsen.

Vi viser til søknad fra Multiconsult Norge AS på vegne av Stad kommune mottatt 13. november 2024, samt andre opplysninger som kom fram under behandling av søknaden.

Vedtak om tillatelse etter forurensningsloven § 11

Statsforvalteren gir tillatelse til utfylling, mudring og dumping i sjø til Stad kommune. Tillatelsen er hjemlet i forurensningsloven § 11, jf. § 16, og i forurensningsforskriften § 22-6.

Statsforvalteren har ved avgjørelsen om tillatelsen som skal gis, og ved fastsetting av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket ellers vil medføre. Tillatelsens vilkår er vedlagt dette brevet.

Statsforvalteren har regulert de forholdene som er vurdert til å ha de mest alvorlige miljømessige konsekvensene.

I tillegg til de kravene som følger tillatelsen, plikter virksomheten å overholde forurensningsloven og produktkontrollloven, med tilhørende forskrifter. Noen av forskriftene er nevnt i tillatelsen. For informasjon om andre regler som kan være aktuelle for virksomheten, viser vi til hjemmeside til Miljødirektoratet www.miljodirektoratet.no.

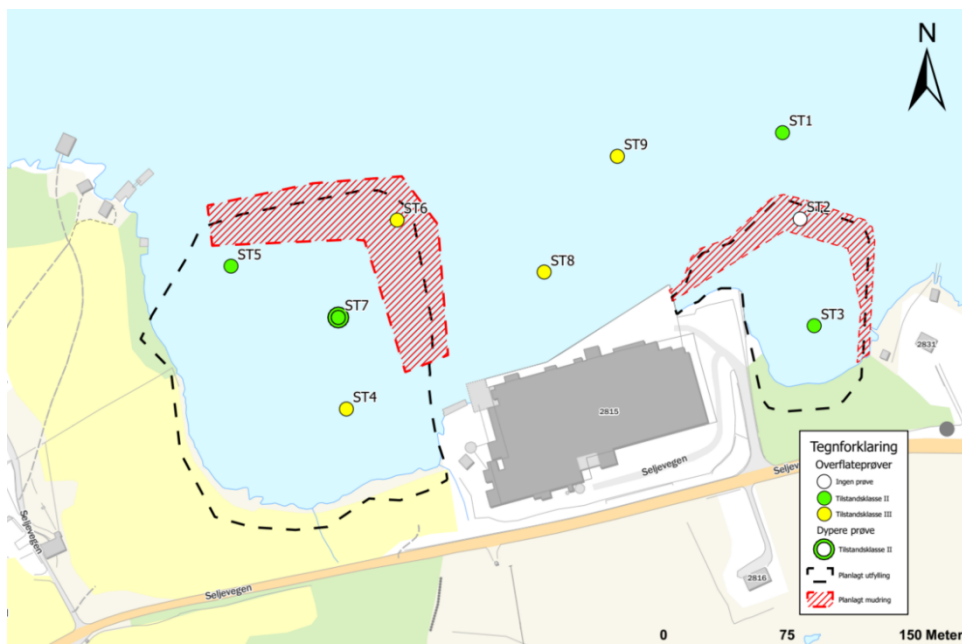
Vedtak om gebyr

Statsforvalteren tar gebyr for arbeid med tillatelsen og kontroll etter forurensningsloven. På bakgrunn av Statsforvalteren ressursbruk i saken, jf. forurensningsforskriften §§ 39-3 og 39-4.

Vi varslet gebyr for sats 6 med kroner 44 300 i vårt brev datert 15. november 2024. Miljødirektoratet har økt gebyrsatsene med virkning fra 1. januar 2025 med arbeid om tillatelser, derfor blir gebyret for sats 6, 45 600 kroner. Faktura blir sendt fra Miljødirektoratet. Se forurensningsforskriften kapittel 39 for å lese mer om saksbehandlingsgebyret.

Om tiltaket

Stad kommune søker om tillatelse til utfylling av ca. 420 000 m³ masser ved to utfyllinger (vestre og østre utfylling). Vestre del utgjør 355 000 m³ og østre del 65 000 m³. Hensikten med utfyllingen er å utvide næringsareal for marine næringer. Sprengstein fra tunnelen i Stad skipstunnel-prosjektet er planlagt brukt til utfyllingsarbeidet. Oversikt over utfyllings- og mudringsområdet er vist i fig. 1.

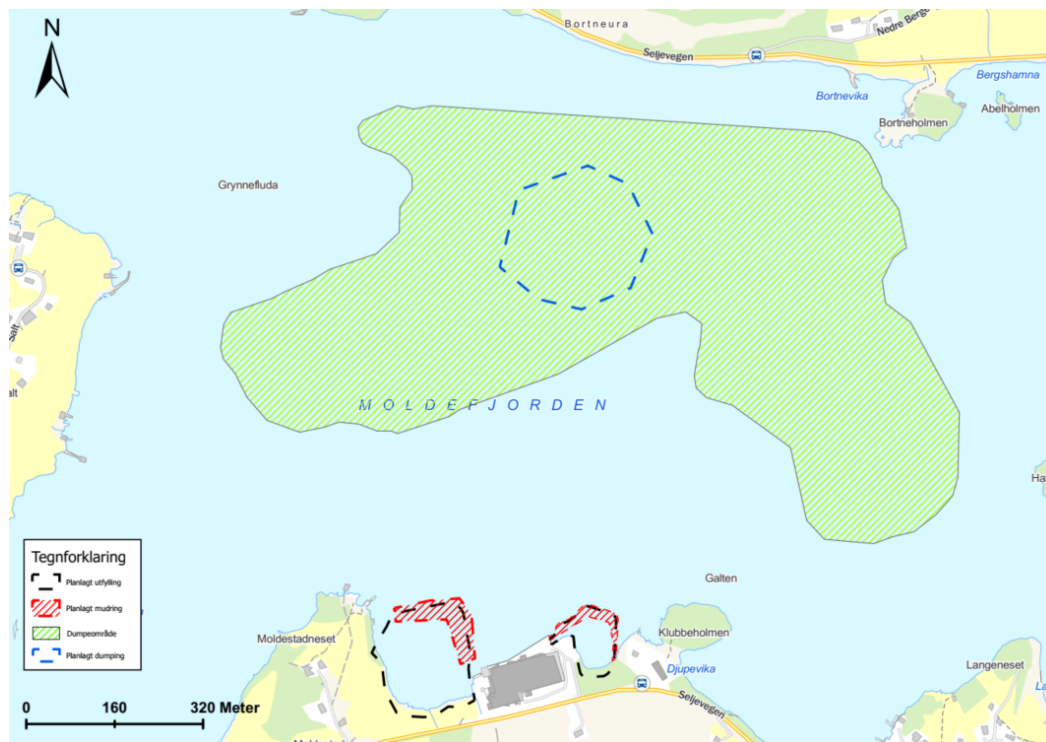

Figur 1: Oversiktskart som viser utfylling- og mudreområde for vestre og østre del, samt stasjoner for prøvetaking.

Sprøbruddsmateriale er påvist i deler av utfyllingsområdet i både vest og øst, noe som gjør det nødvendig å skifte ut massene for å sikre stabilitet i utfyllingen. Prosjektet søker derfor om tillatelse til å mudre 25 000 ¹fm³ i vest og 6 000 ²fm³ i øst. Mudringen vil bli utført fra skip ved bruk av gravemaskin, og de mudrede massene skal dumpes i deponiområdet for Stad skipstunnel i Moldefjorden. Totalt 38 750 ²am³ med masser vil bli transportert og dumpet fra splittlekter. Oversiktskart for dumpeområdet for Stad skipstunnel er gitt i fig. 2.

¹ (fm - faste masser)

² (am – anbrakte masser)

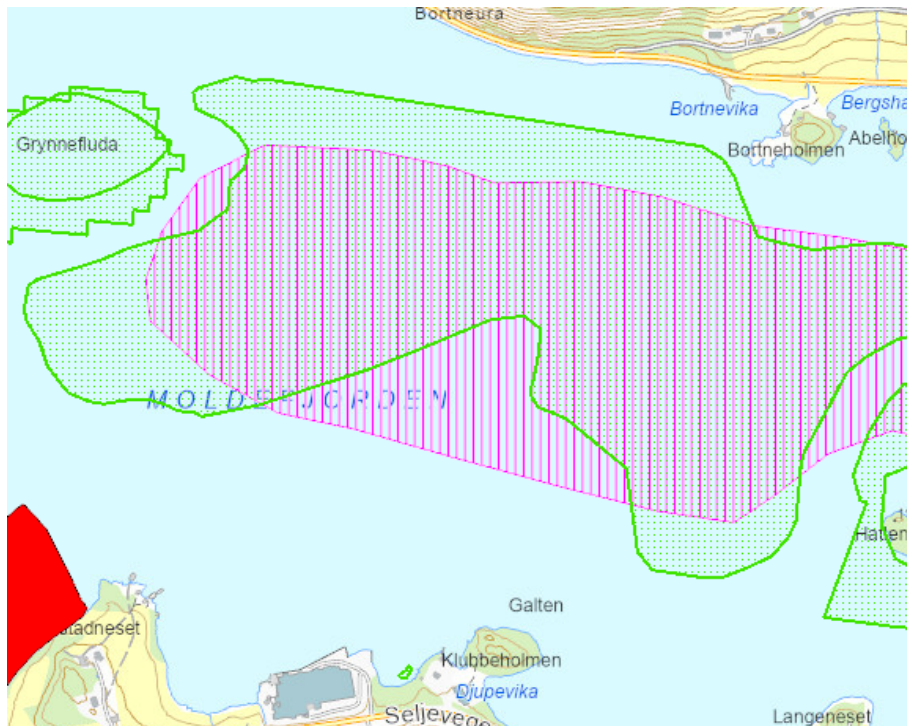
Figur 2: Oversiktskart som viser deponiområde i Moldefjorden.

Massene fra topplaget på 40 cm i den vestre utfyllingen er moderat forurenset (tilstandsklasse III etter M-608³) med PAH-forbindelsen antracen og TBT. Disse massene utgjør cirka 3 000 m³ og består av sandige materialer. Resten av massene (22 000 m³) i området er klassifisert som rene. For den østre utfyllingen er mudringsmassene vurdert som ikke forurenset.

Massene avannes på lekter før de transporteres til deponiområdet for Stad skipstunnel i Moldefjorden. De forurensete massene fra den vestre utfyllingen avannes gjennom fiberduk for å hindre at partikler slippes ut i sjøen.

Tiltaksområdet ligger i Moldefjorden med vannforekomst ID 0282012600-C. Økologisk tilstand og kjemisk tilstand i fjorden er dårlig (databasen Vann-nett). Fiskeplasser for sild og sei med passive redskap finnes ca. 350 m nord for området, mens fiskeplasser med aktive redskap (januar-desember) er registrert ved dumpeområdet, ca. 200 m nord for utfyllingsområdet. En større tareskogforekomst ligger ca. 100 m øst for området (databasen Naturbase), og en verdifull ålegraseng er registrert ved den østre utfyllingen (databasen kystinfo). En låssettingsplass for sei, sild og makrell er lokalisert vest for tiltaksområdet (kystinfo). Registrerte naturverdier kan sees i fig. 3.

³ Veileder M-608. Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota. Revidert 30.10.2020.

Figur 3: Oversiktskart over naturverdier nærme tiltaksområdet i Moldefjorden. Fiskeplasser er markert med rød striplet linje. Tareskogforekomst og ålegraseng er illustrert ved grønn striplet linje helt øst og sør på kartet. Låssettingsplass er fremhevet som et rødt område.

For å hindre spredning av forurensnings anbefales det å overvåke mudrings- og dumpingsarbeidene, utlegging av sprengstein og etablering av omfatningsmoloer, med turbiditetsmålere. Det foreslås også å benytte lenser for å begrense eventuell spredning av plast fra sprengstein. Sprengsteinen planlegges fylt ut bak omfatningsmoloer, noe som vil bidra til å minimere spredning av både partikler og plast til sjøen.

Høringsuttalelser

Statsforvalteren sendte søknad til Bergens Sjøfartsmuseum, Kystverket, Fiskeridirektoratet, Stad kommune, Sør-Norges Fiskarlag og Mattilsynet. Høringsbrevet for søknadsområdet Vest ble publisert 15. november 2024, med frist for innspill 16. desember 2024. Søknaden ble også annonsert på hjemmesiden til Statsforvalteren.

Statsforvalteren sendte den 19. desember 2024 i tillegg ønske om tilbakemelding fra Kystverket ved prosjektet for deponering av muddermasser i Stad skipstunnel sitt deponiområde. Kystverket gav et formelt svar datert den 23. januar 2025.

Vi mottok uttale fra Bergens Sjøfartsmuseum, Fiskeridirektoratet, Kystverket og Stad kommune. Multiconsult har kommentert uttalene, og denne er markert med blå tekst under uttalen.

Bergen Sjøfartsmuseum (15.11.2024)

Gjengivelse av uttalen:

"Museet kjenn ikkje til kulturminne ved Moldefjorden i Stad kommune som kan bli direkte råka av det omsøkte tiltaket. Me har heller ingen indikasjonar på at området har vore nytta som ankringsstad eller hamn i eldre tid.

Museet har derfor ingen merknader til det planlagde arealinngrepet.

Det er likevel mogleg at de ligg kulturminne i det aktuelle området. Me gjer derfor merksam på at tiltakshavaren pliktar å gje melding til museet dersom ein under arbeid i sjøområda finn skipsvrak, keramikk eller andre marine kulturminne. Dersom kulturminne på sjøbotnen kan bli råka av tiltaket, må arbeidet under vatn straks stoppast. Verksemda må i så fall ikkje takast opp att før museet har undersøkt og eventuelt frigjeve området. Eventuelle brot på desse vilkåra vil være i strid med føresegnene i Lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminne."

Multiconsult sin kommentar til uttalen:

"Museet meldes hvis det finnes skipsvrak under arbeidene."

Kystverket (20.11.2024)

Gjengivelse av uttalen:

"Basert på tilsendt søknad vil tiltaka som gjeld utdjuving og utfylling gjennomførast nært kaiareal, og utanfor farleiareal. Det er dermed Stad kommune som skal vurdere om tiltaka som gjeld utdjuving og utfylling er søknadspliktig etter hamne- og farvasslova § 14.

Stad kommune søker også om å nytte Stad skipstunnel sitt deponiområdet i Moldefjorden til å plassere muddermassane. Dette tiltaket derimot vil røyve ved farleiarealet, og kan påverke tryggleiken eller ferdsla i farvatnet. Det er difor Kystverket som skal handsame ein eventuell søknad etter hamne- og farvasslova § 14.

Vi informerer om at gjeldande deponiområde er omfatta av Føresegner i Reguleringsplan for Stad skipstunnel. Kystverket har elles ingen merknadar til Statsforvalteren si handsaming av søknaden etter forureiningslova."

Multiconsult sin kommentar til uttalen:

"Det skal søkes om tillatelse etter havne- og farvannsloven. For mudring og- utfylling søkes det Stad kommune og for dumping søkes det Kystverket."

Kystverket (23.01.2025)

Gjengivelse av uttalen:

"Det vises til henvendelse fra Statsforvalteren i Vestland av 19.12.2024. Statsforvalteren har mottatt søknad fra Stad kommune om tillatelse etter forurensningsloven til mudring og utfylling i sjø ved Pelagia sitt anlegg ved Moldestad i Moldefjorden. Det er søkt om å benytte Kystverkets deponiområde i Moldefjorden til deponering av 38 750 am³ muddermasser, og Statsforvalteren ønsker en tilbakemelding på om Kystverket v. prosjekt Stad skipstunnel tillater dette.

Kystverket tillater at Stad kommune benytter deponiområdet i Moldefjorden som omsøkt, under visse forutsetninger. Konkret tidsperiode for Stad kommunes deponering av muddermasser må avklares med og godkjennes av Kystverket på forhånd. Det må etableres rutiner ved samtidig bruk av deponiet, og Kystverkets aktiviteter og behov må ha prioritet ved utfordringer knyttet til samtidighet, for eksempel utfordringer med overholdelse av grenseverdier for turbiditet.

Det forutsettes videre at Stad kommune selv står ansvarlig for å følge relevante krav (til avbøtende tiltak, rapportering, dokumentasjon, overvåking osv.) knyttet til deponeringen/deponiområdet i Moldefjorden. Kystverket ønsker ikke å stå som tiltakshaver eller ha noe ansvar for Stad kommunes deponering, og Stad kommunes deponering med ikke medføre noen risiko for, eller ekstra krav til, Kystverket.

Kystverket går ut fra at Stad kommune får en egen tillatelse med vilkår fra Statsforvalteren for bruk av deponiet, og vi ber om at denne tillatelsen inkluderer forholdene nevnt over.

Det kreves ellers tillatelse etter havne- og farvannsloven til deponering av masser i deponiet i Moldefjorden. Slik tillatelse er foreløpig ikke innhentet. Det må avtales nærmere mellom Stad kommune og Kystverket hvordan dette skal håndteres, og hvorvidt det skal sendes en felles søknad.

For øvrig gjør vi oppmerksom på at Kystverket har brukt betydelige ressurser på å utrede og få godkjent bruk av deponiområdet i Moldefjorden, herunder ressurser til regulering, kartlegging av forurensning og naturmangfold i området og vurderinger av miljøpåvirkninger knyttet til bruk av deponiet. Andre aktørers bruk av deponiet vil innebære noe merarbeid for oss, blant annet med koordinering av aktiviteter. Dumping av ytterligere (og til dels forurensede) masser i deponiet vil øke belastningen på naturmangfoldet/naturtyper og vannkvaliteten i området, samt øke risikoen for utilsiktede hendelser, som igjen kan få konsekvenser i Kystverket prosjekt. Stad kommune og Kystverket har en pågående dialog om en samarbeidsavtale knyttet til utbygging av skipstunnelen. Vi legger til grunn at fordelene Stad kommune får ved å kunne bruke det godkjente deponiet i Moldefjorden, tas med inn i forhandlingene om denne avtalen."

Fiskeridirektoratet (09.12.2024)

Gjengivelse av uttalen:

"For å ivareta fiskeri- og akvakulturinteressene er det viktig å beskytte ressursområder, områder som blir brukt til fiske og akvakulturanlegg mot negativ påvirkning.

Vi ser det generelt som svært negativt dersom viktige naturverdier ødelegges eller at miljøgifter kan spres eller slippes ut i naturmiljøet hvor de akkumuleres i næringskjeden og som på sikt representerer en potensiell fare. Utfylling, mudring og dumping av masser i sjø vil berøre marinbiologiske forhold. Mulige konsekvenser kan være resultat av selve tiltakene, endrede strømforhold, habitat, biotop og artsmangfold. Når det skal gjennomføres utfylling i sjø, skal utfyllingsmassene være rene, og det må gjøres tiltak for å forhindre spredning av eventuelle plastfibre og skyteledninger fra utfyllingsmassene.

Det er usikkert hvordan finpartikler spres og fordeles i området med tanke på låssatt fisk og låssettingsplassen Moldestad, og hvilken eventuell påvirkning det vil kunne medføre. Hvor langt partiklene vil spres før de resedimenterer vil blant annet være avhengig av partikkelstørrelse, dybde, vær- og strømforhold. Det kan ikke utelukkes at omsøkte tiltak vil kunne ha en negativ påvirkning.

Type utfyllingsmasse som benyttes vil bestemme hvor fort partikler sedimenterer. Dermed også hvor stort sjøområde som vil bli påvirket av reduserte lysforhold, nedslamming og spredning av eventuell forurensning som er knyttet til finpartikler. I søknaden beskrives utfyllingsmassene som sprengstein fra Stad skipstunnel. Ved bruk av sprengsteinsmasser er det fare for at fiskeyngel kan bli påvirket i relativt lang tid (over ett år) etter at utfyllingen er ferdigstilt, som følge av formen på partiklene som kan spres.

Utfylling av uvasket sprengstein i sjø kan medføre risiko for blakking av sjøvann på grunn av finpartikler og nedslamming lokalt i sjøområdet. Blakking av sjøvann og nedslamming kan derfor representere en trussel

mot fisk og annet liv i sjøen. Sprengstein kan også inneholde store mengder skarpe, flisige eller nåleformede partikler og avfall etter sprengningsarbeidet. Det kan for eksempel være rester av nonel-slanger (plastslanger), og udetonert sprengstoff. Sistnevnte kan føre til eutrofiering på grunn av nitratmengden. Det er ikke ønskelig at skarpe, flisige eller nåleformede partikler spres i vannmassene. Disse kan sette seg i gjellene på fisk og skade disse, forårsake kvelning og gi sårdannelse i annet biologisk vev. De kan også være skadelig for andre vannlevende organismer, spesielt stedbundne. Fysiske egenskaper ved mineraler fra harde bergarter medfører et særlig stort skadepotensial i denne sammenheng.

Vi minner om at dersom det er sprengsteinmasse som er hentet ut fra område med fare for sulfidholdige bergarter, må søker påse at dette kontrolleres før utfylling. Stein fra sulfidholdige bergarter anses ikke som rene masser.

For å hindre spredning av forurensing og/eller negativ påvirkning på naturverdier, og spredning av plast, sies det i søknaden at mudrings- og dumpingsarbeidene, samt utlegging av sprengstein og etablering av omfatningsmoloer anbefales overvåket med turbiditetsmålere. Det anbefales å bruke lense til å begrense spredning av eventuell plast fra sprengstein. Videre planlegges sprengstein fylt ut bak omfatningsmoloer, noe som vil minimere spredning av partikler og plast til sjø.

Vi vurderer disse som nødvendige og viktige tiltak, og støtter de foreslåtte avbøtende tiltakene. Vår vurdering er at det bør benyttes minst mulig plast i sprengningsarbeid, herunder elektroniske tennere og stålfibre som synker. Videre at det blir stilt krav om at det foreligger rutiner for å overvåke og samle opp synlig plast og annet avfall ved utfyllingene og nærliggende områder, og at muligheten for å etablere omfatningsmoloer eller flytende barriere rundt utfyllingsområdene for oppsamling av flytende avfall vurderes.

Ifølge rapport «Pelagia Vestre sjøfylling» om miljøgeologiske undersøkelser av sjøbunnsediment fra Multiconsult AS datert 17.08.2022 viste analyseresultatene for vestre del at det i overflateprøvene (0-10 cm) i ST4, ST6, ST8, og ST9 ble påvist innhold av TBT i tilstandsklasse III (moderat miljøtilstand). I ST6 ble det også påvist PAH-forbindelsen antracen i tilstandsklasse III. I overflateprøvene (0-10 cm) i ST5 og ST7 og i den dypere prøven (ST7, 40-50 cm) ble det ikke påvist innhold av miljøgifter over tilstandsklasse II (god miljøtilstand). Overflatesediment i ST4, ST6, ST8, og ST9 ble klassifisert som moderat forurenset. Sedimentene i ST5 og ST7 samt sedimenter dypere enn 40 cm ble ikke klassifisert som forurenset.

Multiconsults rapport «Stad skipstunell – Miljøgeologiske undersøkelser» av 17.02.2022 viser at det i overflatesedimentet (0-10 cm) i deponiområdet i Moldefjorden ble påvist dårlig miljøtilstand (tilstandsklasse IV) for innhold av PAH forbindelser benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluoranten, benzo(ghi)perylene og indeno(123cd)pyren i ST1D, ST2D og ST3D. Det ble påvist moderat miljøtilstand (tilstandsklasse III) for innhold av flere PAH-forbindelser (alle prøvepunkt) samt for innhold av arsen (ST2D, ST3D), bly (ST1D) og TBT (ST1D).

For å redusere eventuell skade på artsmangfoldet i området er vår vurdering at avbøtende tiltak må regnes med ved utfylling i sjø. Avbøtende tiltak kan blant annet være at det skal brukes siltskjørt/-gardin eller tilsvarende for å hindre/ redusere spredning av partikler, overvåking og kontroll (turbiditetsovervåking med grenseverdier og stans i arbeid), at det benyttes rene utfyllingsmasser uten forurensing, urenheter og vesentlig finstoff, at massene legges ut skånsomt, og at det må vurderes å vaske eventuelle fyllmasser med stor andel av finstoff før utlegging. Videre at det er et ønskelig tiltak med bruk av siltgardin eller at det utføres turbiditetsovervåking (med grenseverdier og stans i arbeid) dersom det utføres anleggsarbeid i sjø fra juni og utover høsten, for å hindre spredning av partikler i vannet som kan begrense skade på yngel som gjennom sommeren og utover høsten lever i oppvekstområder i nærheten av

utfyllings- og mudringsområdene. For å begrense spredning av forurensing før utfylling av steinmasser kan det være aktuelt å vurdere tildekking av sjøbunnen med et sandlag på 30 cm, spesielt dersom det vurderes å etablere en omfatningsmolo i ytterkant av planlagt østre utfylling.

Fiskeridirektoratet anbefaler at det gjennomføres tiltak for å hindre spredning av partikler i vannet som kan forebygge skade på eventuell låssatt fisk, samt unngå begrensninger på muligheten til låssetting av fisk i området. Norges Sildesalgslag har opplysninger om det står fisk i lås i influensområdet. Dersom nærmere vurderinger viser at det er fare for at de midlertidige effektene av tiltakene kan påvirke fisk i lås, tilrår vi at anleggsarbeidet blir tilpasset fiskeriaktiviteten i dialog med Norges Sildesalgslag.

Generelle råd om tiltak i sjø

For generell informasjon om virkningene utbygginger i kystsonen kan få for marine ressurser og marint miljø, viser vi til Havforskningsinstituttets Kunnskapsveileder for marine naturverdier og tiltak i kystsonen | Havforskningsinstituttet (hi.no)

Konklusjon

Fiskeridirektoratet vurderer at de omsøkte tiltakene ikke vil medføre direkte vesentlige negative konsekvenser for fiskeriinteresser med tanke på arealbruk i området. Men det må tas spesielt hensyn dersom det står låssatt fisk på omtalt låssettingsplass eller i influensområdet ved tiltak i sjø, og muligheten for å låssette fisk og drive aktive redskap (not og flytetrål) i området må ikke begrenses vesentlig. Fiskeriaktørene må varsles før tiltak i sjø igangsettes. Dersom nærmere vurderinger viser at det er fare for at de midlertidige effektene av tiltakene kan påvirke fisk i lås, tilrår vi at anleggsarbeidet blir tilpasset fiskeriaktiviteten i dialog med Norges Sildesalgslag.

Vi anbefaler også at det iverksettes avbøtende tiltak for å hindre spredning av partikler som kan begrense skade på yngel som gjennom sommeren og utover høsten lever i potensielle oppvekstområder i nærheten av utfyllings- og mudringsområdene. Et aktuelt tiltak kan være at det benyttes spredningsbarrierer dersom det mudres og fylles ut masse i perioden 1. juni til 1. september."

Multiconsult sin kommentar til uttalen:

"Mudring, utfylling og- dumping planlegges overvåket med turbiditetsmålere. Det planlegges bruk av lense for å samle plast fra sprengstein under utfyllingsarbeidene. Fiskeriaktørene varsles før tiltak i sjø igangsettes."

Stad kommune (16.12.2024)

Gjengivelse av uttalen:

"Så lenge utfyllinga held seg innanfor dei avgrensingane som er sett i gjeldande og nyleg vedteken reguleringsplan, har ikkje Stad kommune avgjerande merknadar til søknad om løyve til tiltak etter ureiningslova. Vi minner om at tiltaket også vil vere avhengig av løyve etter plan- og bygningslova og hamne- og farvasslova før det kan utførast."

Multiconsult sin kommentar til uttalen:

"Utfylling på Moldestad er i tråd med godkjent reguleringsplan."

Rettslig grunnlag for tillatelsen

Forurensningsloven

Etter forurensningsloven § 7 må ingen sette i verk noe som kan medføre forurensning uten at det er lovlig etter unntaksreglene i § 8, er regulert i en forskrift etter § 9, eller er tillatt etter vedtak i henhold til § 11. Vanlig forurensning fra midlertidig anleggsvirksomhet er i henhold til forurensningsloven § 8 første ledd punkt 3 tillatt uten behov for særskilt tillatelse etter forurensningsloven § 11, så fremt anleggsdriften er å anse som midlertidig og at forurensningen er å anse som vanlig.

Når mudring og dumping utføres fra skip, som i dette prosjektet, kreves det alltid tillatelse etter forurensningsforskriften § 22-6, da all mudring og dumping i utgangspunktet er forbudt

Statsforvalteren vurderer at de omsøkte anleggsarbeidene vil medføre forurensning utover det som kan ansees som vanlig og er av en slik varighet at det ikke kan ansees som midlertidig. Tiltaket krever dermed tillatelser etter forurensningslovens bestemmelser, jf. forurensningsloven § 11, jf. § 16.

Statsforvalteren har behandlet saken som rett forurensningsmyndighet for forurensning fra anleggsvirksomhet, jf. rundskriv⁴ T-3/12.

Når Statsforvalteren vurderer om det skal gis tillatelse til forurensende virksomhet, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på forurensningsulempene ved tiltaket sammen med fordeler og ulemper tiltaket ellers vil kunne før til jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. Statsforvalteren legger til grunne anbefalinger i Miljødirektoratets veileder M-350/2015⁵ i vår vurdering av saken.

Naturmangfoldloven

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Disse rettsprinsippene omfatter vurdering i forhold til kunnskapsgrunnlaget, "føre-var-prinsippet", samlet belastning, miljøforsvarlige teknikker og at kostnader bæres av tiltakshaver.

Vannforskriften

Søknader om tillatelser til tiltak i sjø og vassdrag skal også vurderes etter vannforskriften. Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at myndigheten skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2027 med mindre det er gitt unntak med hjemmel i § 9 eller § 10.

Avgrensning mot plan- og bygningsloven

Statsforvalteren kan ikke gi tillatelse etter forurensningsloven dersom dette er i strid med endelige planer etter plan- og bygningsloven. Stad kommune skriver at tiltaksområdet er regulert gjennom kommunedelplan for sjøareal⁶ og gjeldende reguleringsplan⁷. Statsforvalteren legger til grunn at tiltaket er innenfor gjeldende kommunedelplan og reguleringsplan.

⁴ "Statsforvalterens myndighet etter forurensningsloven, oreigningslova og produktkontrollloven." Rundskriv T-3/12 sist endret 11. desember 2019.

⁵ Håndtering av sedimenter. M-350. Oppdatert mai 2018.

⁶ Kommunedelplan for sjøareal 2022-2032. KDP i sjø. Stad kommune. 22.februar 2022.

⁷ Reguleringsplan 1441201904 – Detaljregulering for Moldestad næringsområde. Vedtatt 23. mars 2024.

Vår vurdering av søknaden

Statsforvalteren vurderer at søknaden med tilhørende dokumentasjon er i samsvar med forurensningsforskriftens § 36-2 sine krav til innhold i søknaden om tillatelse etter forurensningsloven.

Statsforvalteren vurderer at fare for forurensning og negativ påvirkning fra anleggsarbeidene blir redusert til et akseptabelt nivå med de avbøtende tiltak som er foreslått i søknaden datert 13. november 2024, og våre vilkår er i hovedsak i samsvar med søknadens forslag. Vi har imidlertid noen endringer/tilføyelser som er nevnt nedenfor der vi kommenterer utvalgte vilkår.

Bruk av Kystverkets deponiområde i Moldefjorden

Statsforvalteren ga tillatelse etter forurensningsloven til Kystverket for anleggsarbeid knyttet til bruk av sjødeponi i Moldefjorden i vedtak 29. august 2023. Arealbruken ble godkjent gjennom reguleringsplan⁸ for Stad skipstunnel. I sjødeponiet kan Kystverket deponere overskuddsmasser fra bygging av Stad skipstunnel i tilstandsklasse⁹ 1 – 3.

Kystverket åpner for at Stad kommune kan benytte sjødeponiet for dumping av muddermassene fra dette prosjektet.

For at kommunens fylling skal ligge stabilt må ca. 31 000 fm³ bunnsediment fjernes ved mudring. Basert på prøvetaking ble det funnet en PAH-komponent (antracen 5,1 µg/kg TS) i nedre del av tilstandsklasse 3 (4,8 - 30 µg/kg TS) i en av 7 prøvestasjoner og i en av 182 analyserte parametere. Vi betrakter massene som lite forurenset. Muddermassene som utgjør ca. 39 000 m³ anbrakte masser tillates dumpet innenfor sjødeponiet til Kystverket.

Kystverket påpeker i sin uttale at de ønsker at den konkrete tidsperioden for Stad kommunes deponering av muddermasser må avklares med og godkjennes av Kystverket på forhånd. Det må også etableres rutiner ved samtidig bruk av deponiet, og Kystverket aktiviteter og behov må ha prioritet ved utfordringer knyttet til samtidighet. Statsforvalteren setter dette inn som vilkår i tillatelsen.

Begrunnelse for valgte vilkår og krav

Utfylling i sjø vil kunne medføre spredning av partikler som kan ha negative effekter på naturverdier. Mineralpartikler som svever fritt i vannmassene kan medføre skade på gjellene til fisk og det er vist at de kan feste seg på pelagiske fiskeegg som hos torsk og hyse kan få egg til å søkke, noe som kan øke eggdødeligheten.

Partikkeltilførsel til sjø over lengre tid vil også kunne medføre nedslamming av sjøbunnen, noe som vil kunne føre til at leveområdet til bunnlevende organismer blir endret eller ødelagt. Dersom sedimentene i tiltaksområdet er forurenset, kan også forurensning blir spredd. I dette tilfellet er det moderat forurensete masser i topplaget ved vestre utfylling som utgjør ca. 3 000 m³ og består av sandige materialer.

Det er kartlagt en større tareskogforekomst ca. 100 m øst for tiltaksområdet, og en verdifull ålegraseng er identifisert ved den østre utfyllingen. Nord for utfyllings- og mudringsområdet finnes

⁸ Nasjonal arealplanID 4649_1441201702

⁹ Grenseverdier for klassifisering av sediment (tabell 3.3) Miljødirektoratets veileder M-608/2020

det fiskeplasser som brukes til både passive og aktive redskap. Vest for tiltaksområdet ligger en låssettingsplass.

I søknaden er det foreslått å bruke lense for å hindre spredning av plast fra sprengstein. Fiskeridirektoratet påpeker i sin uttale at de anbefaler å benytte spredningsbarrierer dersom det mudres og fylles ut i perioden 1. juni til 1. september. Basert på tiltaket og naturverdiene i nærheten av tiltaksområdet, setter Statsforvalteren vilkår om bruk av siltgardin under anleggsarbeidet. Ved bruk av siltgardin blir faren for forurensning og negativ påvirkning fra tiltaket redusert.

Overvåking av turbiditet er foreslått i søknaden under mudrings- og dumpingsarbeidene, utlegging av sprengstein og etablering av moloer. Grenseverdi og alarmgrense for partikkelinnhold skal ikke overstige 10 FTU pluss bakgrunnsverdi. Dersom turbiditetsmålingene viser høyere partikkelinnhold enn alarmgrense, skal det gjøres undersøkelser for å sikre at siltgarden fungerer som den skal. Statsforvalteren setter vilkår om overvåking av turbiditetsmålere som har en grenseverdi på 10 FTU pluss bakgrunnsverdi, med alarm. Vi setter og krav om at arbeidet skal stanses dersom turbiditeten overstiger grenseverdien i mer enn 30 minutter. Bruk av turbiditetsmålere og fastsetting av naturlig bakgrunnsverdi for turbiditet skal bli gjennomført i samsvar med NS-9433¹⁰.

Fiskeridirektoratet påpeker i sin uttale at kommunen bør ta kontakt med aktuelle fiskeriaktører i god tid før anleggsarbeidet starter for å koordinere arbeidet. Statsforvalteren stiller seg bak dette forslaget og setter det som vilkår i tillatelsen.

Bruk av sprengsteinmasser til utfylling i sjø kan føre til spredning av plastavfall i sjøen. Plast bruker lang tid på å brytes ned, og det har en negativ og uønsket påvirkning på miljøet. Statsforvalteren stiller vilkår for å avgrense tilførsel av plastavfall til omgivelsene.

Vurderinger etter naturmangfoldloven og vannforskriften

Krav til kunnskapsgrunnlaget er etter vår vurdering oppfylt, jf. naturmangfoldloven § 8. Siden vi vurderer kunnskapsgrunnlaget som tilfredsstillende, vil ikke føre-var-prinsippet (NML § 9) komme til bruk.

Vi har tatt hensyn til økosystemet og den samlede belastningen (NML § 10) gjennom vurderinger som ligger til grunn for kravene som er satt i vilkårene i tillatelsen. NML § 11 påpeker at det er tiltakshaver som skal bære kostnadene til avbøtende tiltak.

Miljømålet i vannforskriften er at alle vannforekomster skal oppnå god økologisk og kjemisk tilstand. En forverring av en vannforekomst kan ikke tillates med mindre det er mulighet til å gi unntak, jf. vannforskriften § 12.

I denne saken legger Statsforvalteren til grunn at tiltaket vil gi en midlertidig påvirkning og at tilstanden i resipienten vil bli gjenopprettet når arbeidet stanser. Vi ser det derfor ikke som sannsynlig at tiltaket vil kunne føre til at miljømålene ikke nås, eller at tilstanden til vannforekomsten blir forverret. Kravene i vannforskriften er derfor ikke til hinder for å gi tillatelse etter forurensningsloven.

¹⁰ Turbiditetsovervåking av tiltak i vannforekomster. Norsk Standard. NS 9433:2017

Konklusjon

Statsforvalteren har behandlet søknaden, og vurdert de forurensningsmessige ulempene opp mot de samfunnsmessige fordelene. Under forutsetning om at de avbøtende tiltakene som er planlagt blir gjennomført og at anlegget blir driftet i tråd med utslippstillatelsen, vurderer vi at fare for forurensning og negativ påvirkning blir redusert til et akseptabelt nivå. Statsforvalteren gir derfor tillatelse etter forurensningsloven § 11. Statsforvalteren tar likevel forbehold om at det kan bli krevd ytterligere tiltak dersom det skulle vise seg å være nødvendig.

Endring og omgjøring

Vi vil påpeke at all forurensning fra virksomheten isolert sett er uønsket. Selv om utslippene er innenfor de fastsatte grensene, plikter virksomheten å redusere utslippene så langt som mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter det ikke er satt grenser for gjennom særskilte vilkår.

Virksomheten er pliktig til å unngå unødvendig forurensning, jf. forurensningsloven § 7. Viser det seg at forurensningsforholdene endrer seg, kan Statsforvalteren med hjemmel i forurensningsloven § 18 endre vilkårene i tillatelsen og sette nye vilkår, og om nødvendig trekke tillatelsen tilbake. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utgreiing av saken. En endringssøknad må derfor sendes i god tid før en eventuell endring kan gjennomføres.

At vi har gitt tillatelse til forurensning fritar ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap som forurensning har ført til, jf. forurensningsloven § 56. I tillegg til de kravene som følger av tillatelsen, plikter virksomheten å overholde forurensningsloven og produktkontrollloven med tilhørende forskrifter. Noen av forskriftene er nevnt i tillatelsen. For informasjon om andre regler som kan være aktuelle for virksomheten viser vi til hjemmesiden til Miljødirektoratet, www.miljodirektoratet.no. Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven med tilhørende forskrifter er og straffbart.

Rett til å klage

Partene involvert i saken og andre med særlig interesse kan klage innen tre uker fra virksomheten har mottatt dette brevet, jf. forvaltningsloven § 28. I en eventuell klage skal det gå klart fram hva klagen gjelder, og hvilke endringer en ønsker. Klager bør være begrunnet og skal sendes til Statsforvalteren i Vestland. Klageinstans er Miljødirektoratet.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket blir utsatt. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter oppfordring, eller på eget initiativ, avgjøre at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. En slik avgjørelse kan det ikke klages på.

De kan også klage på vedtaket om gebyrsats, jf. forurensningsforskriften § 41-5. En eventuell klage skal være begrunnet, og den må sendes til Statsforvalteren i Vestland innen tre uker. Virksomheten må betale det fastsette gebyret. Dersom Miljødirektoratet godtar klagen, vil overskuddsbeløpet bli refundert.

Med helsing

Magne Nesse
senioringeniør

Hedda Vik Askeland
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 Tillatelsens vilkår

Kopi til:

MATTILSYNET

Postboks 383

2381

BRUMUNDAL

FISKERIDIREKTORATET

Postboks 185 Sentrum

5804

BERGEN

Bergen sjøfartsmuseum

Sør-Norges Fiskarlag

Kystverket

Multiconsult ved saksbehandler

Mottakerliste:

Stad kommune

Stad kommune ved saksbehandler

Tillatelse etter forurensningsloven til utfylling i sjø i Moldestad, Moldefjorden i Stad kommune

Tillatelsen er gitt i samsvar med forurensningsloven § 11, jf. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger som kom fram i søknad datert 13. november 2024 og opplysninger som kom fram under saksbehandlingen.

Dersom tiltakshaver ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra tiltaket og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må tiltakshaver i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Tiltakshaver bør først kontakte Statsforvalteren for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen to år etter at tillatelsen er tredd i kraft, skal tiltakshaver sende en redegjørelse slik at Statsforvalteren kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Data om virksomheten

Bedrift	Stad kommune
Postadresse	Rådhusvegen 11, 6770 Nordfjordeid
Kommune og fylke	Stad, Vestland
Organisasjonsnummer/ eid av	921 060 157

Statsforvalteren sine referanser

Løyvenummer	Anleggsnummer	Saksnummer
2025.0010.T	4649.0112.01	2024/16970

Tillatelse gitt første gong: 4. februar 2025		
Magne Nesse senioringeniør		Hedda Vik Askeland rådgjevar

Dokumentet er godkjent elektronisk

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Punkt	Endringer

Innhold

1	Tillatelsen omfatter	5
1.1	Omfang	5
1.2	Varsel om oppstart	5
2	Generelle vilkår	5
2.1	Plikt til å redusere forurensning så lang som mulig	5
2.2	Plikt til forebyggende vedlikehold	5
2.3	Tiltak ved økt forurensningsfare	5
2.4	Miljøriskovurdering av anleggsarbeidet	5
2.5	Ansvar	6
2.6	Erstatningsansvar	6
2.7	Kulturminne i sjø	6
2.8	Saksbehandling etter annen lovgivning	6
3	Internkontroll, beredskapsplan og akutt forurensning	6
3.1	Internkontroll	6
3.1.1	Avvikshåndtering	7
3.1.2	Krav til kompetanse	7
3.2	Beredskapsplan	7
3.3	Varsling om akutt forurensning	7
4	Vilkår for utføring av tiltak i sjø	7
4.1	Generelt	7
4.2	Kontroll av utfyllingsmasser	8
4.3	Partikkelsperre og turbiditetsmålere	8
4.4	Fiskeriaktører skal varsles	8
4.5	Dialog med Kystverket	8
4.6	Aktsomhet overfor fremmede organismer	9
5	Kontroll- og overvåking	9
5.1	Plan for kontroll og overvåking	9
6	Avfall	9
6.1	Generelle krav	9
6.2	Håndtering av farlig avfall	10
6.3	Plast	10
7	Rapportering og dokumentasjon	10
8	Tilsyn	10

1 Tillatelsen omfatter

1.1 Omfang

Tillatelsen gir vilkår for å redusere forurensning fra utfylling, mudring og dumping i sjø ved Moldestad i Moldefjorden, Selje i Stad kommune.

Tiltaket i sjø omfatter utfylling av ca. 420 000 m³ masser, mudring av 31 000 fm³, og dumping av totalt 38 750 am³ masser.

Tiltakene skal gjennomføres innenfor grensene angitt i reguleringsplan for utfyllingen på Moldestad og Kystverkets sjødeponi.

Statsforvalteren legger til grunn at tiltakene skal gjennomføres som nevnt i søknaden datert 13. november 2024 med mindre annet er avtalt med Statsforvalteren.

1.2 Varsel om oppstart

Statsforvalteren skal varsles om oppstart av anleggsarbeid senest en uke før anleggsarbeidet starter. Det kan varsles med en e-post til sfvlpost@statsforvalteren.no.

2 Generelle vilkår

2.1 Plikt til å redusere forurensning så lang som mulig

All forurensning fra virksomheten er isolert sett uønsket. Virksomheten plikter å redusere utslippene sine så langt det er mulig uten rimelige kostnader. Pliktene omfatter også utslipp av komponenter som det ikke er satt uttrykkelige grenser for gjennom vilkår i denne tillatelsen.

2.2 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslippene på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktet utslipp, skal virksomheten sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha noe å si for utslippene. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumenterte.

2.3 Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning skal virksomheten så langt som mulig uten urimelige kostnader sette i verk tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren. Om nødvendig må virksomheten redusere eller innstille driften.

Tiltakshaver skal så snart som mulig informere Statsforvalteren om unormale forhold som har eller kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare. Akutt forurensning skal i tillegg varsles i samsvar med punkt 3.3

2.4 Miljørisikovurdering av anleggsarbeidet

Tillatelsens vilkår er basert på de miljørisikovurderingene som er utført i forbindelse med søknad om tillatelse etter forurensningsloven og de forslag til de avbøtende tiltakene som er søkt om for å redusere fare for forurensning til et akseptabelt nivå.

Virksomheten plikter å ha oversikt over alle aktiviteter og forhold som kan føre til forurensning og kunne gjøre greie for risiko. Ved endret forhold skal miljørisikovurderingene oppdateres. Resultatene skal vurderes opp mot akseptabel miljørisiko.

Med utgangspunkt i risikovurderingen skal virksomheten iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighet- og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Tiltakshaver skal ha en oppdatert plan over risikoreduserende tiltak, og sikre at tiltak herifra blir innarbeidet og gjennomført.

2.5 Ansvar

Tiltakshaver er ansvarlig for å sikre og dokumentere at vilkårene i denne tillatelsen blir stette. Tiltakshaver plikter å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne gjøre greie for risikoforhold. Tiltakshaver plikter videre å orientere vedkommende som skal gjennomføre tiltakene om de vilkårene som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidet.

2.6 Erstatningsansvar

Selv om tillatelsen er gitt, plikter den som forårsaker forurensning eller annen type skade å svare for erstatning som måtte følge av alminnelige erstatningsregler.

2.7 Kulturminne i sjø

Bergens sjøfartsmuseum gjør oppmerksom på at tiltakshaver plikter å gi melding til museet (marinarkeologi@museumvest.no) dersom en under arbeid i sjøområdene finner skipsvrak, keramikk eller andre marine kulturminner. Dersom kulturminner på sjøbunnen kan bli påvirket av tiltaket, må arbeidet under vann straks stoppes. Arbeidet må i så fall ikke starte opp igjen før museet har undersøkt og eventuelt frigitt området. Eventuelle brudd på disse vilkårene vil være i strid med bestemmelsene i lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner.

2.8 Saksbehandling etter annen lovgivning

Denne tillatelsen fritar ikke for behandling eller at andre myndigheter kan stille krav med hjemmel i annen lovgivning, for eksempel plan- og bygningsloven og havne- og farvannsloven.

3 Internkontroll, beredskapsplan og akutt forurensning

3.1 Internkontroll

Tiltakshaver plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i medhold til internkontrollforskriften¹. Internkontrollforskriften skal blant annet sikre og dokumentere at tiltakshaver stetter kravene i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og andre relevante forskrifter til disse lovene. Tiltakshaver plikter å holde internkontroll oppdatert.

Når en tiltakshaver som oppdragsgiver engasjerer oppdragstaker (entreprenør eller lignende) til å utføre oppgaver på tiltakshavers anlegg, skal oppdragsgiver sørge for at oppdragstaker er kjent med og har internkontrollsystem i tråd med tillatelsens vilkår.

¹ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr 1127 (internkontrollforskriften)

Tiltakshaver plikter å alltid å oversikt over alle aktiviteter og forhold som kan føre til forurensning og kunne gjøre greie for risiko. På basis av miljørisikoanalysen skal tiltakshaver sette i verk miljørisikoreduserende tiltak.

3.1.1 Avvikshåndtering

Avvik (brudd på forurensningsregelverket) skal avvikshåndteres i samsvar med bestemmelsene i internkontrollforskriften § 5 2. ledd punkt 7. Dette inkluderer årsakene til at avvikene har skjedd, vurderinger og iverksetting av straktiltak for å rette avvikene, og vurderinger og iverksetting av avbøtende tiltak for å hindre at lignende avvik skal skje på nytt. Avvikshåndtering skal dokumenteres skriftlig.

3.1.2 Krav til kompetanse

Tiltakshaver skal ha tilstrekkelig kunnskap om rensanlegg og tilhørende installasjoner for å overholde utslippskrav og slik at det ikke oppstår ulovlige utslipp eller at utslipp fører til skade på miljøet. Tiltakshaver skal ha tilstrekkelig kompetanse til å vurdere miljørisiko for sin virksomhet. Alle som håndterer farlig avfall i forbindelse med prosjektet, skal ha dokumentert opplæring i slik håndtering.

3.2 Beredskapsplan

Den ansvarlige skal sørge for å ha en nødvendig beredskap for å hindre, oppdage, stanse, fjerne og avgrense påvirkning av akutt forurensning for sin virksomhet, jf. forurensningsloven § 40. Beredskap skal stå i rimelig forhold til sannsynlighet for akutt forurensning og omfanget av skadene og ulempene som kan inntreffe. Beredskapsplikten inkluderer også utstyr og kompetanse til å fjerne og avgrense påvirkning av forurensningen.

Tiltakshaver skal utarbeide beredskapsplan for tiltaket. Ved endret forhold skal beredskapsplanen oppdateres. Beredskapsplanen skal være tilgjengelig og kjent for de som utfører arbeid der akutte hendelser i flg. planen, kan oppstå.

3.3 Varsling om akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles på telefonnummer 110 i henhold til gjeldende forskrift². Tiltakshaver skal også så snart som mulig underrette Statsforvalteren i slike tilfeller.

4 Vilkår for utføring av tiltak i sjø

4.1 Generelt

Tiltakene i sjø skal utføres på en måte som minimerer spredning av partikler og tilslamming av vannmassene. Dersom det oppstår utilsiktede forurensningssituasjoner, skal arbeidet stanses og korrigerende tiltak gjennomføres.

² Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269.

4.2 Kontroll av utfyllingsmasser

Det skal brukes mest mulig reine masser. Massene skal være egnet til formålet. Det skal utarbeides rutiner for kontroll av steinmasser før disse blir fylt i sjøen. Innhold av plastrester og annen forurensning fra sprengstein skal primært ikke havne i sjøen.

4.3 Partikkelsperre og turbiditetsmålere

Som avbøtende tiltak for å redusere fare for forurensning og spredning av finstoff til vannforekomsten ved utfylling skal det brukes en eller om nødvendig flere siltgardiner. Siltgardinene skal dekke deler eller hele vannsøylen på en måte slik at grenseverdi for turbiditet blir overholdt. Det skal brukes siltgardiner som er egnet til formålet ved tiltaksområdet, se fagrapport³ fra Statens vegvesen.

Ved valg av siltgardiner må strøm- og værforhold, bunn- og dybdeforholdene på stedet legges til grunn for prosjektering av flytelegeme og vekt på lodd/bunnfester. Det kan brukes fritt hengende stilgardin grunnet tiltakets art, siden stein fra utfyllingsarbeidet kan rulle over forankring og ødelegge siltgardinene.

Det skal føres jevnlig kontroll for at siltgardinene fungerer etter hensikten. Dersom siltgardinene ikke lenger fungerer, skal de repareres eller byttes ut. Arbeid/utfylling i sjø skal ikke skje når siltgardinene ikke fungerer.

Turbiditetsmålinger skal planlegges og utføres i samsvar med Norsk Standard NS-9433⁴.

Partikkelkonsentrasjonen utenfor partikkelsperren i tiltaksområdet skal ikke være høyere enn bakgrunnsverdi + 10 FTU/NTU i en periode på mer enn 30 minutt. Ved oppnådd alarmgrense skal utfyllingsarbeidet stoppe, og dersom overskriding skyldes tiltaket, skal det utføres avbøtende tiltak, eksempelvis å tilføre en ekstra partikkelsperre.

Kunnskap og informasjon tilegnet i prosjektet skal brukes for justering av måleprogrammet. Dersom observasjoner og målinger viser at en måler ikke er plassert på egnet sted eller dybde, skal måleren flyttes.

4.4 Fiskeriaktører skal varsles

Fiskeriaktørene for låssatt fisk nærme tiltaksområdet må varsles før utfylling, mudring og dumping i sjø igangsettes.

4.5 Dialog med Kystverket

Kystverket må få tilsendt konkret tidsperiode for Stad kommunes deponering av muddermasser. Dette må avklares og godkjennes av Kystverket på forhånd. Rutiner for bruk av deponiet må også avklares og Kystverkets aktiviteter har prioritet. Utførelse av dumping skal skje i hht. vilkår gitt i Kystverkets tillatelse⁵ datert 29. august 2023. Detaljert gjennomføringsplan for utførelse av

³ Siltgardiner: funksjon, tilpasning og oppfølging. Rapport nr. 205 - 2013

⁴ Turbiditetsovervåking av tiltak i vannforekomster. Norsk Standard NS- 9433

⁵ Løve etter forurensningslova til mudring, dumping og utfylling i samband med bygging av Stad skipstunnel for Kystverket i Stad kommune

dumpingen skal utarbeides i samarbeid med Kystverket og oversendes Statsforvalter før dumpingen iverksettes, herunder hvordan dumpingen skal overvåkes.

4.6 Aktsomhet overfor fremmede organismer

Den fremmede arten havnespy/japansk sjøpung (*Didemnum vexillum*) er allerede etablert flere steder i landet. Dette er en fremmed og uønsket art som formerer seg raskt og fører til store problem for marine miljø og næringer. Arten vokser bl.a. på skrog, fortøyninger, brygger og annet som finnes i sjøen. Vestland fylke har gjennom de siste årene registrert en økning i observasjoner av havnespy. Havnespy er påvist ved kaier i Haugesund, Askøy, Bergen og flere steder i Sogn. Arten blir spredd via skipsfart, særlig i de største havnene som har besøk av utenlandske skip. Arten kan og bli spredd til mindre havner via småbåter eller festet til tauverk og andre flyteobjekt i sjøen.

Statsforvalteren minner om aktsomhetsplikten i henhold til forskrift om fremmede organismer § 18. Der står det at den som setter i verk tiltak som kan føre til utilsiktet spredning av fremmede organismer⁶ i miljøet, skal opptre aktsomt for å hindre at aktiviteten får uheldige følger for det biologiske mangfoldet. Tiltakshaver skal ha kunnskap om risikoen aktiviteten inneholder, kunnskap til å treffe forebyggende tiltak og kunnskap til å raskt oppdage utilsiktet spredning av fremmede organismer. Mistanke om funn av havnespy [må meldes inn](#) og verifiseres av marinbiologisk kompetanse. Dersom havnespy observeres [skal observasjonen rapporteres til Artsdatabanken](#) og det må settes i gang tiltak for å unngås videre spredning. Slike tiltak skal skje i henhold til [veileder gitt av Sjøfartsdirektoratet](#).

5 Kontroll- og overvåking

5.1 Plan for kontroll og overvåking

Det skal utarbeides en kontroll- og overvåkingsplan for tiltaket. Planen må ha tilstrekkelig omfang til å avdekke spredning av forurensning fra tiltaket, medregnet kontroll med spredning av partikler og plast. Kontroll- og overvåkingsplanen skal avdekke eventuelle negative påvirkninger på naturmiljøet fra anleggsarbeidet.

Kontroll- og overvåkingsplanen skal sikre at vilkårene i tillatelsen oppfylles, og planen skal utarbeides i tråd med anbefalingene gitt i Miljødirektoratets veileder M-350/2015⁷. Måleutstyr, metoder, gjennomføring og analyser skal følge norsk standard.

6 Avfall

6.1 Generelle krav

Virksomheten plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det blir dannet avfall som følge av tiltakene. Særlig skal innhold av skadelige stoffer i avfallet avgrenses mest

⁶ Jf. [Fremmedartslisa 2023](#) og forskrift om fremmede arter.

⁷ Håndtering av sedimenter. M-350/2015. Veileder fra Miljødirektoratet.

mulig. Stad kommune plikter å se til at all håndtering av avfall, under dette gjenvinning, blir utført i samsvar med gjeldende regler fastsatt i eller i henhold til forurensningsloven og avfallsforskriften.

Brukte partikkelsperrer skal leveres til lovlig mottak.

6.2 Håndtering av farlig avfall

Virksomheten skal håndtere farlig avfall i tråd med avfallsforskriften kapittel 11 om farlig avfall.

Farlig avfall som blir lagret i påvente av levering/henting skal lagres på en slik måte at det ikke fører til avrenning til grunn, overflatevann eller avløpsnett. Lagret farlig avfall skal være merket og skal ikke blandes sammen med annet avfall. Lagring skal skje i tett container eller under tak på fast dekke. Lageret skal være sikre mot uvedkommende.

Farlig avfall skal leveres videre til godkjent mottak eller behandlingsanlegg minst en gang per år. Farlig avfall skal deklarerer på www.avfallsdeklarerer.no.

6.3 Plast

Det skal gjøres tiltak for å avgrense tilførsel av plast til naturen. Det skal gjennomføres opprydding av plast og annet avfall underveis og i etterkant av tiltaket ved tiltaksområdet og nærliggende områder. Rutiner for dette skal foreligge skriftlig. Oppsamling av eventuelt avfall i sjøen skal loggføres. Rutiner for overvåking og oppsamling av avfall i sjøen skal inngå i overvåkingsplanen. Oppsamlet avfall skal leveres til lovlig avfallsmottak.

Miljødirektoratet sitt faktaark⁸ M-1085 | 2018 kan brukes som veileder.

7 Rapportering og dokumentasjon

7.1 Rapportering før oppstart

- Plan for kontroll og overvåking, jf. Vilkår 5.1
- Plan for utførelse av dumping i sjødeponi, utarbeidet i samarbeid med Kystverket, jf. vilkår 4.5.

7.2 Sluttrapport

Det skal sendes inn sluttrapport fra arbeid innen 10 uker etter at anleggsarbeidet er avsluttet. Rapporten skal oppsummere anleggsarbeidene, og skal inneholde:

- Beskrivelse av gjennomføring av tiltakene.
- Oversikt over uønskede hendelser, merknader og en beskrivelse av eventuelle avbøtende tiltak som er gjennomført for å hindre uheldig påvirkning på omgivelsene.
- Dokumentasjon av levering av eventuelt avfall.

⁸ Problemer med plast i sjø ved utfylling av sprengstein i sjø. Miljødirektoratet M-1085/2018

8 Tilsyn

Virksomheten plikter å la representanter for Statsforvalteren eller andre som har styresmakt, føre tilsyn med virksomheten til enhver tid.